

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 14 maj 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Direktiv 2009/138/EG – Rättsskyddsförsäkring – Artikel 201 – Rätt för försäkringstagaren att fritt välja advokat eller företrädare – Rättsliga undersökningar eller förhandlingar – Begrepp – Medlingsförfarande”

I mål C-667/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Grondwettelijk Hof (Författningsdomstolen, Belgien) genom beslut av den 11 oktober 2018, som inkom till domstolen den 25 oktober 2018, i målet

Orde van Vlaamse Balies,

Ordre des barreaux francophones et germanophone

mot

Ministerraad,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Prechal, domstolens ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på tredje avdelningen, samt domarna L. S. Rossi (referent), J. Malenovský och F. Biltgen,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 2 oktober 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Orde van Vlaamse Balies och Ordre des barreaux francophones et germanophone, genom F. Judo och N. Goethals, advocaten,
- Belgiens regering, genom C. Pochet, L. Van den Broeck och M. Jacobs, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av S. Ronse, avocat, och T. Quintes, advocaat,

* Rättegångsspråk: nederländska.

– Europeiska kommissionen, genom H. Tserepa-Lacombe, A. Nijenhuis och F. Wilman, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 11 december 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 201 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 2009, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Orde van Vlaamse Balies och Ordre des barreaux francophones et germanophone (nedan kallade advokatsamfunden) och å andra sidan Ministerraad (ministerrådet, Belgien) med avseende på försäkringstagarens frihet att inom ramen för ett avtal om rättsskyddsförsäkring välja sin företrädare vid ett medlingsförfarande.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 87/344/EEG

- 3 I rådets direktiv 87/344/EEG av den 22 juni 1987 om samordning av lagar och andra författningar angående rättsskyddsförsäkring (EGT L 185, 1987, s. 77; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 161), som upphävdes genom direktiv 2009/138, föreskrevs följande i artikel 4:

”1. Av varje försäkringsavtal om rättsskyddsförsäkring skall uttryckligen framgå att

- a) den försäkrade skall kunna fritt välja advokat eller någon annan person som har behörighet enligt nationell lag att försvara eller företräda den försäkrade eller i övrigt tillvarata hans intressen vid [rättsliga eller administrativa] undersökningar eller förhandlingar.

...

2 Med advokat menas en person som har rätt att utöva sin yrkesverksamhet under en av de benämningar som anges i rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977, som utfärdats för att underlätta för advokater att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster [EGT L 78, 1977, s. 17; svensk specialutgåva, område 6, volym 1, s. 196].”

Direktiv 2009/138

- 4 Skäl 16 i direktiv 2009/138 har följande lydelse:

”Det centrala syftet med regleringen av och tillsynen över försäkring och återförsäkring är att ge försäkringstagare och förmånstagare tillräckligt skydd. Termen förmånstagare är avsedd att omfatta alla fysiska eller juridiska personer som har en rättighet enligt ett försäkringsavtal. Dessutom syftar denna reglering och tillsyn till att säkerställa finansiell stabilitet och korrekt fungerande stabila marknader, vilket också bör beaktas men inte tillåtas inkräkta på det centrala syftet.”

5 Avdelning II i detta direktiv, med rubriken ”Särskilda bestämmelser för försäkring och återförsäkring”, innehåller kapitel II som avser ”[b]estämmelser som särskilt avser skadeförsäkring”. Avsnitt 4 i kapitlet har rubriken ”Rättsskyddsförsäkring” och omfattar artiklarna 198–205.

6 Artikel 198 i direktivet har rubriken ”Tillämpningsområde för detta avsnitt”, och föreskriver följande i punkt 1:

”Detta avsnitt ska tillämpas på rättsskyddsförsäkring som avses i klass 17 i bilaga I del A, genom vilken ett försäkringsföretag åtar sig att, mot betalning av premie, bära kostnaderna för rättsliga förfaranden och tillhandahålla andra tjänster som har direkt anknytning till vad en sådan försäkring omfattar, främst i följande syften:

...

b) Att försvara eller företräda den försäkrade vid civilrättsliga, straffrättsliga eller förvaltningsrättsliga förfaranden eller vid andra liknande förfaranden eller i anledning av att ersättningskrav har riktats mot denna person.”

7 I artikel 201 i direktiv 2009/138, som har rubriken ”Fritt val av advokat”, föreskrivs följande:

”1. I varje avtal om rättsskyddsförsäkring ska följande uttryckligen anges:

a) Att de försäkrade fritt ska kunna välja advokat eller någon annan person som har kvalifikationer enligt nationell lag att försvara eller företräda dem eller i övrigt tillvarata deras intressen vid [rättsliga eller administrativa] undersökningar eller förhandlingar.”

...

2. I detta avsnitt avses med ’advokat’ en person som har rätt att utöva sin yrkesverksamhet under en av de benämningar som anges i [direktiv 77/249].”

Belgisk rätt

8 Artikel 156 i wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (*Belgisch Staatsblad* van 30 april 2014, blz. 35487) (lag om försäkringar av den 4 april 2014 (*Belgisch Staatsblad* av den 30 april 2014, s. 35487)) hade följande lydelse:

”I varje avtal om rättsskyddsförsäkring ska åtminstone följande uttryckligen anges:

1° När det är nödvändigt med rättsliga eller administrativa undersökningar eller förhandlingar ska den försäkrade fritt kunna välja advokat eller någon annan person som har de kvalifikationer som krävs enligt den lag som är tillämplig på förfarandet att försvara eller företräda honom eller henne eller i övrigt tillvarata vederbörandes intressen.

...”

9 I artikel 2 i wet van 9 april 2017 tot wijziging van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en ertoe strekkende de vrije keuze van een advocaat of iedere andere persoon die krachtens de op de procedure toepasselijke wet de vereiste kwalificaties heeft om zijn belangen te verdedigen in elke fase van de rechtspleging te waarborgen in het kader van een rechtsbijstandsverzekeringsovereenkomst (*Belgisch Staatsblad* van 25 april 2017, blz. 53207) (lagen om ändring av lag av den 4 april 2014 om försäkringar och som syftar till att säkerställa ett fritt val av advokat eller någon annan person som har de kvalifikationer som krävs enligt den lag som är tillämplig på förfarandet för att försvara sina

intressen i alla domstolsförfaranden, inom ramen för ett rättsskydds försäkringsavtal, av den 9 april 2017 (*Belgisch Staatsblad* av den 25 april 2017, s. 53207)) (nedan kallad lagen av den 9 april 2017), föreskrivs följande:

”I artikel 156 i lag av den 4 april 2014 om försäkringar ska punkt 1° ersättas av följande:

”1° När det är nödvändigt med rättsliga eller administrativa undersökningar eller förhandlingar eller skiljeförfaranden, ska den försäkrade fritt kunna välja advokat eller någon annan person som har kvalifikationer enligt den lag som är tillämplig på förfarandet att försvara eller företräda honom eller henne eller i övrigt tillvarata vederbörandes intressen, och, vid skiljeförfaranden, medling eller något annat erkänt utomrättsligt förfarande för tvistlösning, en person som har de kvalifikationer som krävs och som är utsedd för detta ändamål.”

- 10 Det framgår av handlingarna i målet att Belgische Gerechtelijk Wetboek, zoals laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (*Belgisch Staatsblad* van 2 juli 2018, blz. 53455) (den belgiska domstolsprocesslagen, i dess senaste lydelse enligt lagen om olika civilrättsliga bestämmelser och bestämmelser för att främja alternativa sätt att lösa tvister, av den 18 juni 2018 (*Belgisch Staatsblad* av den 2 juli 2018, s. 53455)) (nedan kallad domstolsprocesslagen) föreskriver två former av medling, nämligen medling utom rätta, som föreskrivs i artiklarna 1730–1733 i denna lag, och medling vid domstol, som avses i artiklarna 1734–1737 i nämnda lag.
- 11 Medling utom rätta kan föreslås av alla parter före, under eller efter ett rättsligt förfarande. Parterna ska utse en medlare genom en gemensam överenskommelse eller med hjälp av en tredje part som de utser att ansvara härför. Om parterna når ett medlingsavtal ska det upprättas skriftligen och dateras och undertecknas av parterna och av medlaren. Om den medlare som genomfört medlingen har godkänts av den federala medlingskommittén, får parterna eller en av parterna lämna in medlingsavtalet till behörig domstol för godkännande. Rätten får endast avslå en ansökan om att få avtalet godkänt om det strider mot grunderna för rättsordningen eller om det avtal som nåtts efter en familjemedling strider mot underåriga barns intresse. Beslutet om godkännande har verkan av en dom, vilket innebär att det godkända medlingsavtalet blir verkställbart.
- 12 Medling inom ramen för ett domstolsförfarande förutsätter att den domstol vid vilken en tvist anhängiggjorts, på gemensam begäran av parterna eller på eget initiativ, men med parternas samtycke, kan förordna om medling så länge som målet inte har prövats. Målet förblir anhängigt vid den aktuella domstolen under medlingen och rätten kan när som helst vidta de åtgärder som anses nödvändiga. Den kan också, på begäran av medlaren eller en av parterna, avbryta medlingen. Om medling har gett upphov till ett medlingsavtal, om än partiellt, kan parterna eller en av parterna begära att domstolen godkänner detta avtal. Godkännande får endast vägras om avtalet strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) eller när ett avtal som erhållits efter en familjemedling strider mot underåriga barns intressen. Om medlingen inte har gett upphov till ett fullständigt medlingsavtal, ska domstolsförfarandet fortsätta.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 13 Advokatsamfunden väckte talan vid Grondwettelijk Hof (Författningsdomstolen, Belgien) och yrkade att lagen av den 9 april 2017 skulle ogiltigförklaras. Till stöd för sin talan har de bland annat åberopat åsidosättande av vissa bestämmelser i den belgiska författningen, jämförda med artikel 201 i direktiv 2009/138.

- 14 Advokatsamfunden har särskilt gjort gällande att den aktuella lagen inte är förenlig med nämnda artikel 201, eftersom det i lagen inte föreskrivs någon rätt för försäkringstagaren att inom ramen för ett avtal om rättsskyddsförsäkring välja advokat vid ett medlingsförfarande. Enligt advokatsamfunden omfattas nämligen detta förfarande av begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i nämnda artikel 201, varför försäkringstagaren bör ha denna rätt.
- 15 Den hänskjutande domstolen har erinrat om att innan lagen av den 9 april 2017 trädde i kraft skulle varje avtal om rättsskyddsförsäkring innehålla bestämmelser om försäkringstagarens frihet att välja advokat eller annan kvalificerad person "när det [var] nödvändigt med rättsliga eller administrativa undersökningar eller förhandlingar". Även om lagen utsträcker denna valfrihet till att gälla skiljeförfaranden, omfattar den inte medlingsförfaranden. Anledningen härtill är dels att ett ombuds närvaro inte främjar medling, dels att medling inte nödvändigtvis bygger på ett juridiskt resonemang.
- 16 Den hänskjutande domstolen har påpekat att det visserligen framgår av EU-domstolens praxis att begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i artikel 201 i direktiv 2009/138 ska ges en vid tolkning för att skydda försäkringstagarnas intressen genom att ge dem en allmän och självständig rätt att fritt välja sin rättsliga företrädare inom de gränser som anges i denna artikel.
- 17 Nämnda rättspraxis gör det emellertid inte möjligt att med säkerhet fastställa huruvida denna rätt även är tillämplig på ett sådant medlingsförfarande som det som är aktuellt i det nationella målet. Den hänskjutande domstolen påpekade i detta avseende att ett medlingsförfarande enligt belgisk rätt har kännetecknande egenskaper som liknar såväl en uppgörelse i godo som ett rättsligt förfarande. I synnerhet syftar medlingsförfarandet, precis som förlikningsförfarandet, till att uppnå ett medlingsavtal mellan parterna i tvisten. För det andra är medlingsförfarandet jämförbart med ett rättsligt förfarande, eftersom det i allmänhet följer efter ett samråd i godo, regleras i domstolsprocesslagen och kan leda till ett medlingsavtal som ingåtts under ledning av en auktoriserad medlare, vilket avtal skulle kunna godkännas av behörig domstol genom ett beslut om godkännande som får verkan av en dom.
- 18 Mot denna bakgrund beslutade Grondwettelijk Hof (Författningsdomstolen) att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Ska begreppet '[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar' i artikel 201.1 a i [direktiv 2009/138] tolkas så, att det omfattar de utomrättsliga och rättsliga medlingsförfaranden som regleras i artiklarna 1723/1–1737 [domstolsprocesslagen]?"

Prövning av tolkningsfrågan

- 19 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 201.1 a i direktiv 2009/138 ska tolkas så, att begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i denna bestämmelse omfattar ett förfarande för medling vid domstol eller utanför domstol där en domstol är inblandad eller kan bli inblandad, oavsett om det sker när förfarandet inleds eller när det har avslutats.
- 20 För att besvara denna fråga ska det erinras om att enligt artikel 201.1 a ska i varje avtal om rättsskyddsförsäkring uttryckligen anges att den försäkrade, om denne anlitar en advokat eller någon annan person som har de kvalifikationer som enligt nationell rätt är lämpliga för att försvara, företräda eller tillvarata den försäkrades intressen i samband med [rättsliga eller administrativa] undersökningar eller förhandlingar, ska ha frihet att välja denna advokat eller denna andra person.
- 21 Eftersom denna bestämmelse i huvudsak återger artikel 4.1 a i direktiv 87/344, är rättspraxis avseende sistnämnda bestämmelse relevant för tolkningen av artikel 201.1 a.

- 22 Domstolen har redan haft tillfälle att precisera att artikel 4.1 i direktiv 87/344, avseende rätten att fritt välja sin företrädare, har allmän giltighet och är av tvingande karaktär (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 september 2009, Eschig, C-199/08, EU:C:2009:538, punkt 47; dom av den 26 maj 2011, Stark, C-293/10, EU:C:2011:355, punkt 29, och dom av den 7 november 2013, Sneller, C-442/12, EU:C:2013:717, punkt 25).
- 23 Det framgår vidare av själva ordalydelsen i artikel 4.1 a i direktiv 87/344 att begreppet "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar" ska tolkas i motsats till begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 19, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 17). Tolkningen av begreppen "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar" eller "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" kan inte begränsas genom att det görs en åtskillnad mellan den förberedande fasen och beslutsfasen i rättsliga eller administrativa undersökningar eller förhandlingar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 21, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 19).
- 24 Varken artikel 4.1 a i direktiv 87/344 eller artikel 201.1 a i direktiv 2009/138 innehåller någon definition av begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar".
- 25 Enligt fast rättspraxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse under dessa omständigheter inte endast lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 22 och där angiven rättspraxis, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 20).
- 26 Det ska för det första erinras om, såsom framgår av skäl 16 i direktiv 2009/138, att det mål som eftersträvas med direktivet, och särskilt dess artikel 201 angående fritt val av advokat eller annan företrädare, är att på lämpligt sätt skydda de försäkrades intressen. Den omständigheten att rätten att välja advokat eller annan företrädare getts allmän tillämplighet och tvingande karaktär utgör hinder för en snäv tolkning av artikel 201.1 a i direktivet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 23, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 21).
- 27 Vad gäller begreppet "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i denna bestämmelse har domstolen slagit fast att detta begrepp omfattar ett förfarande vid vilket ett offentligt organ ger en arbetsgivare tillstånd att genomföra en uppsägning av en arbetstagare som har en rättsskyddsförsäkring samt omprövningsförfarandet vid ett offentligt organ, under vilket det offentliga organet meddelar ett beslut som det kan väckas talan mot vid domstol (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 28, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 26).
- 28 Domstolen har i detta avseende betonat att en tolkning av begreppet "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar" som begränsas till enbart förvaltningsrättsliga domstolsförfaranden, det vill säga sådana som äger rum vid en domstol i egentlig mening, skulle frånta begreppet "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar", som uttryckligen använts av Europeiska unionens lagstiftare, dess betydelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 april 2016, Massar, C-460/14, EU:C:2016:216, punkt 20, och dom av den 7 april 2016, AK, C-5/15, EU:C:2016:218, punkt 18).
- 29 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 81 i sitt förslag till avgörande omfattar begreppet "förfarande" följaktligen inte bara den fas av talan som äger rum vid en domstol i egentlig mening, utan även fasen dessförinnan och som kan leda till ett domstolsförfarande.

- 30 Begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i artikel 201 i direktiv 2009/138 ska ges en lika vid tolkning som begreppet "[administrativa] undersökningar eller förhandlingar", eftersom det vore inkonsekvent att tolka dessa båda begrepp på olika sätt med avseende på rätten att välja advokat eller företrädare.
- 31 Av detta följer att begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" inte kan begränsas, varken till att gälla enbart icke-administrativa förfaranden vid en domstol i egentlig mening eller genom att göra åtskillnad mellan den förberedande fasen och beslutsfasen i ett sådant förfarande. Varje fas, även preliminära sådana, som kan leda till ett förfarande vid en domstol ska således anses omfattas av begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i artikel 201 i direktiv 2009/138.
- 32 När det gäller medling inom ramen för ett domstolsförfarande framgår det av handlingarna i målet att sådan medling nödvändigtvis beslutas av en domstol vid vilken talan har väckts och att den utgör en fas i det rättsliga förfarande som inletts vid en domstol i egentlig mening, vilken i princip är bunden av det medlingsavtal som parterna eventuellt har nått.
- 33 Att under dessa omständigheter anse att medling – vid tillämpning av artikel 201 i direktiv 2009/138 – inte utgör "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i denna artikel, skulle, såvitt gäller just denna fas, beröva den försäkrade dennes rätt att välja sin advokat eller företrädare. Det kan emellertid inte bestridas att den försäkrade har behov av rättsligt skydd under den fas som – när den väl har inletts – utgör en integrerad del av förfarandet vid den domstol som har beslutat om medling. En sådan tolkning är för övrigt förenlig med det syfte som eftersträvas med direktiv 2009/138, vilket erinras om i punkt 26 ovan, det vill säga att säkerställa ett lämpligt skydd för de försäkrade. Det gör det nämligen möjligt för dem att fortsätta att låta sig biträdas av samma företrädare under den fas av förfarandet som äger rum i domstol.
- 34 Den omständigheten att utomrättslig medling inte äger rum vid en domstol medger på samma sätt inte heller att den utesluts från begreppet "[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar" i den mening som avses i artikel 201 i direktiv 2009/138.
- 35 Ett sådant medlingsförfarande kan nämligen leda till en överenskommelse mellan de berörda parterna som, på begäran av en av parterna, kan godkännas av en domstol. Inom ramen för godkännandeförfarandet är den domstolen dessutom bunden av innehållet i detta avtal, såsom det definierats av parterna vid medlingen, förutom i de fall då avtalet strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) eller, i förekommande fall, mot underåriga barns intressen.
- 36 Härav följer att det avtal som parterna kommer överens om – oavsett om det är resultatet av medling vid domstol eller utanför domstol – är bindande för den behöriga domstol som godkänner avtalet och har, sedan det vunnit rättskraft, samma verkan som en dom.
- 37 Under dessa omständigheter förefaller advokatens eller företrädarens roll till och med vara viktigare vid medling än vid ett klagomål till en administrativ myndighet, såsom den som nämns i punkt 27 ovan. Utgången i ett sådant klagomål är nämligen inte bindande för varken en eventuell administrativ överprövningsinstans eller en förvaltningsdomstol.
- 38 Inom ramen för ett förfarande som kan fastställa försäkringstagarens rättsliga ställning slutgiltigt, utan att denne har någon verklig möjlighet att ändra denna ställning genom att väcka talan vid domstol, har försäkringstagaren behov av rättsligt skydd och, med hänsyn till verkningarna av ett godkännande av det medlingsavtal som medlingen utmynnat i, kommer den försäkringstagare som har använt sig av medling att se sina intressen bättre skyddade om vederbörande kan göra gällande sin rätt att fritt välja företrädare enligt artikel 201 i direktiv 2009/138, i likhet med den försäkringstagare som väljer att vända sig direkt till domstol.

- 39 Vad för det andra gäller det sammanhang i vilket nämnda artikel 201 ingår gör domstolen följande bedömning. Tillämpningsområdet för avsnitt 4 i kapitel II i avdelning II i direktiv 2009/138, som avser rättsskyddsförsäkring, definieras på ett synnerligen omfattande sätt i artikel 198 i direktivet. Enligt denna bestämmelse är nämnda avsnitt tillämpligt på en rättsskyddsförsäkring, genom vilken ett försäkringsföretag åtar sig att, mot betalning av premie, bära kostnaderna för rättsliga förfaranden och tillhandahålla andra tjänster som har direkt anknytning till vad en sådan försäkring omfattar, främst i syfte att försvara eller företräda den försäkrade vid civilrättsliga, straffrättsliga eller förvaltningsrättsliga förfaranden eller vid andra liknande förfaranden eller i anledning av att ersättningskrav har riktats mot denna person.
- 40 En sådan definition av tillämpningsområdet för detta avsnitt ger stöd för en vid tolkning av försäkringstagarnas rättigheter enligt nämnda avsnitt, bland annat rätten att välja sin företrädare i den mening som avses i artikel 201 i direktiv 2009/138.
- 41 Dessutom uppmuntrar unionsrätten användningen av medlingsförfaranden, oavsett om det, såsom påpekats av advokatsamfunden, sker genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling på privaträttens område (EUT L 136, 2008, s. 3) eller med stöd av primärrätten, särskilt artikel 81.2 g FEUF, enligt vilken unionslagstiftaren, inom ramen för det civilrättsliga samarbetet, ska besluta om åtgärder för ”utveckling av alternativa metoder för att lösa tvister”. Det vore således inkonsekvent om unionsrätten uppmuntrar användningen av sådana metoder och samtidigt begränsar rättigheterna för enskilda som beslutar sig för att använda sig av dessa metoder.
- 42 Mot denna bakgrund ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande. Artikel 201.1 a i direktiv 2009/138 ska tolkas så, att begreppet ”[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar” i denna bestämmelse omfattar ett förfarande för medling vid domstol eller utanför domstol där en domstol är inblandad eller kan bli inblandad, oavsett om det sker när förfarandet inleds eller när det har avslutats.

Rättegångskostnader

- 43 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artikel 201.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) ska tolkas så, att begreppet ”[rättsliga] undersökningar eller förhandlingar” i denna bestämmelse omfattar ett förfarande för medling vid domstol eller utanför domstol där en domstol är inblandad eller kan bli inblandad, oavsett om det sker när förfarandet inleds eller när det har avslutats.

Underskrifter